

A dynamic splash of clear water droplets and bubbles against a gradient blue background, with light reflecting off the water's surface.

DOP- PASTORAL

FÖR SVENSKA KYRKAN VÄSTERÅS

Svenska kyrkan
VÄSTERÅS

DOPPASTORAL

FÖR SVENSKA KYRKAN VÄSTERÅS

Teologi och tradition

»Åt mig har getts all makt i himlen och på jorden. Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar: döpa dem i Faderns och Sonens och den heliga Andens namn och lär dem att hålla alla de bud jag har gett er. Och jag är med er alla dagar till tidens slut.« (Matteusevangeliet 28:18–20)

Vi döper för att Jesus Kristus har sagt åt oss att göra alla folk till lärjungar och döpa dem. Dopet är därmed grunden för kyrkan. Utan dop, ingen kyrka. Alla människor har genom att vara del av Skapelsen en ovillkorad gemenskap med Gud, medan dopet är grunden för en människas livslånga gemenskap med kyrkan. Gud har redan sagt ja till varje människa, genom dopet får den som döps svara ja tillbaka till Gud, när i livet det än sker.

I *Kyrkoordning för Svenska kyrkan*, 19:e kapitlets inledning, står det att "kyrkans uppdrag är att alla människor ska nås av erbjudande om dop. Såväl barn som ungdomar och vuxna kan ta emot dopet."

För människor som väljer att döpa sina barn eller själva vill bli döpta kan de bakomliggande motiven skilja sig från kyrkans uppfattning om dopets innebörd. Det är vår uppgift att bejaka människors längtan efter dop oavsett varför. Kyrkan ska möta människor på ett inbjudande och välkomnande sätt där de befinner sig i livet och bekräfta att deras bilder av dopet är fullgoda.

Dopseden förändras också i takt med samhällsutvecklingen. Bl.a. kan följande två spår skönjas vad gäller dop av små barn:

- I samband med barndop är antalet gudstjänstdeltagare många gånger stort, sannolikt till följd av att även vigelseden förändrats. Människor tenderar idag att skaffa barn först och gifta sig senare, om det ens sker. Då får dopkalaset en än viktigare funktion som familjehögtid.
- Alternativt väljer vårdnadshavarna istället att avstå från barndop utifrån tanken att barnet ska få välja själv när det är vuxet nog.
- Alltfler konfirmander döps inför sin konfirmation.

Dopsamtalet som en del av ett livslångt lärande

Det är idag inte ovanligt att människor vi möter i samband med dop inte upplever sig sedan tidigare ha någon relation till Svenska kyrkan eller kristen tro i allmänhet. Det gäller både de som bokat dopet och de som deltar i dopgudstjänsten. Därför är det av största vikt att berörda medarbetare, anställda såväl som ideella, möter alla utifrån deras behov och förförståelser.

Dopsamtalet har en särställning vad gäller detta, då det kan ses som både en del av ett livslångt lärande och ett tillfälle att vårda relationen mellan kyrkan och de människor som söker dop. Prästen som ska leda dopgudstjänsten har därmed ett särskilt ansvar för att möjliggöra för människor att se hur Svenska kyrkan kan ha relevans i deras liv. Dopsamtalet kan på så sätt vara ett tillfälle för goda möten.

Olika former för dopgudstjänsten

Inte sällan bär människor på en bild av att de själva inte kan påverka hur dopgudstjänsten för sitt barn eller dem själva genomförs och därför är det viktigt att vi alla lägen berättar om att alla dop tvärtom alltid är individuellt utformade i samråd mellan kyrkan och vårdnadshavare eller dopkandidat.

För att möta olika människors önskemål och situation erbjuder Svenska kyrkan Västerås följande former för dopgudstjänster:

- Utgångspunkten för Svenska kyrkan Västerås är att dopgudstjänsten sker som en separat gudstjänst i något av pastoratets kyrkorum.
- Som ett komplement till detta genomförs regelbundet drop in-dop och drive in-dop i olika kyrkor och på olika platser i pastoratet.
- Dop sker också i allt högre grad i samband med konfirmationstiden.
- Vi välkomnar även andra former, som att dopet ingår i huvudgudstjänsten eller genomförs på annan plats, när vi får förfrågan om det. Då genomförs dopet utifrån de förutsättningar som ges.

Oavsett var och hur dopet sker, följs alltid kyrkohandbokens ordning för dopgudstjänst och den utformas i samråd mellan vårdnadshavare eller dopkandidat och dopprästen, så att den ges en personlig prägel. Dopdräkter finns att låna.

För många vårdnadshavare är det viktigt att i samband med dopet kunna bjuda in till ett dopkalas i en ändamålsenlig lokal i anslutning till den plats där dopet sker. Det är därför av stor vikt att vi i möjligaste mån erbjuder detta. Ekonomiska förutsättningar ska inte heller utgöra några hinder och därför lånar vi ut lokalen kostnadsfritt.

Kommunikativa insatser

Centralt i arbetet med att erbjuda alla människor möjligheten till dop, är att aktivt berätta om detta erbjudande. Där har pastoratets kommunikationsenhet en nyckelroll, men alla som företräder Svenska kyrkan Västerås, anställda och ideella medarbetare, förtroendevalda och medlemmar kan också tala om dopet med människor i sin omgivning. Att kommunicera detta bemyndigande är också viktigt.

Några av de områden som de kommunikativa insatserna fokuseras kring är:

- Kommunikation kring dopet ska också lyfta fram Svenska kyrkan Västerås som en viktig samhällsaktör samt hur kyrkan kan vara relevant för människor i deras eget liv. Att dopet innebär en livslång relation till kyrkan är ett centralt budskap här.
- Kommunikation kring dop ska i möjligaste mån vara åldersneutral genom att lyfta fram att dopet är för alla åldrar och att det aldrig är "för sent" för dop, vare sig för små barn eller för unga och vuxna.
- När drop in-dop och drive in-dop erbjuds så sker särskilda kommunikationsinsatser kring detta.
- I kommunikativa insatser som riktas mot olika åldersgrupper och där huvudfokus ligger på något annat, som "Kyrkis", konfirmation eller olika typer av vuxenverksamhet, kan även dopet lyftas fram som en påminnelse om att det alltid erbjuds.
- För en del människor är inte dopet något de har en relation till och de väljer att inte döpa sina barn. Denna grupp bearbetas genom att visa hur kyrkan kan vara relevant också för dem. Det kan i en förlängning leda till att fler väljer dop.
- Många människor tror att dopet måste vara på ett visst sätt och därför behöver vår kommunikation kring dopet slå hål på förutfattade meningar som inte stämmer.

- Kommunikationsenheten samlar kontinuerligt in personliga berättelser kring dopet för att användas som "storytelling" i våra olika kommunikationskanaler.

Rutiner

- En gång i månaden skickar Bokningen ut dopinbjudan till vårdnadshavare till barn som fyllt/ska fylla tre månader. Adresserna tas från kyrkobokföringen. De barn vi når är därmed de där minst en vårdnadshavare är medlem i Svenska kyrkan. (Kyrkoordningen, 19 kap, 8 §)
- Bokning av dop sker antingen via telefonkontakt eller e-post till Bokningen, eller via hemsidans bokningsformulär. Möjligheten att kostnadsfritt låna en lokal för dopkalas erbjuds oavsett bokningsätt.
- I samband med bokning av dop skickas material ut till den som bokar med information som förbereder inför dopsamtalet. Den som bokar tillfrågas även om prenumeration på pastoratets nyhetsbrev. Även detta sköts av Bokningen.
- När bokning skett kontaktar dopprästen, i god tid inför dopet, den som bokar för att komma överens om tid för dopsamtal.
- Vid dopsamtalet går prästen igenom ordningen och presenterar olika möjligheter att ge dopgudstjänsten en personlig prägel. Vid behov förmedlas även kontakt till tjänstgörande kyrkomusiker, t.ex. om en solist ska medverka. Prästen delar också ut ett pastoratsgemensamt material med information om hur det går att få reda på mer om verksamhet som kan vara intressant att delta i. Materialet kan t.ex. bestå av QR-kod, eller motsvarande, samt prenumerationssuppgifter till pastoratets nyhetsbrev.
- Dopgudstjänsten genomförs. Dopljus delas ut. Pastoratsgemensamma dopbevis och i förekommande fall fadderbrev delas ut. En dopgåva i form av en

bibel, psalmbok eller motsvarande kan också delas ut. Medverkan av kyrkvärd är eftersträvansvärd, men möjligheterna till detta ser olika ut i olika delar av pastoratet.

- Runt ett år efter dop av små barn bjuds vårdnadshavarna in till dopfest där i förekommande fall den dopsymbol som introducerades under dopgudstjänsten delas ut. Rutiner kring detta varierar i olika delar av pastoratet och anpassas efter lokala bruk.
- När inbjudan till konfirmation skickas ut ingår även en påminnelse om att konfirmationstiden kan vara en väg till dop för den ungdom som ännu inte är döpt.
- Det är unga som tillhör Svenska kyrkan, utan att vara döpta, fyller 18, bjuds de in till dop samt informeras om reglerna för medlemskap. (Kyrkoordningen, 19 kap, 9 §). Detta utförs av Bokningen.
- Vuxna som bokat dop erbjuds dopundervisning antingen av den tjänstgörande dopprästen eller genom att ges möjlighet att delta i relevant grupp verksamhet i pastoratet, samt informeras om att de i samband med dopet även kommer att registreras som konfirmerade.
- Vid sidan av denna doppastoral har ledningsgruppen upprättat en handlingsplan som successivt uppdateras. I handlingsplanen framgår hur arbetet med implementering av doppastoralen och det löpande arbetet kring dop i Svenska kyrkan Västerås fortskrider.

